

[Alfred Hansen]

med til en både hurtig og særdeles positiv behandling i udvalget.

Steen Folke (VS):

I en lille notits i Berlingske Tidende stod der forleden dag, at sagen om indførelse af hjemmestyre i Grønland nu med denne behandling går ind i sin afgørende fase. Det er formelt korrekt, men reelt noget vrøvl. Sagen er for længst afgjort, det skete nemlig gennem de studehandeler, der blev indgået i hjemmestyrekommissionen, og som reelt binder dem, der indgik i handelerne, dvs. repræsentanter for et komfortabelt socialdemokratisk-borgerligt flertal her i folketinget.

Jeg tør godt spå, at der højst bliver tale om kommarerter i forbindelse med udvalgsbehandlingen. Sagens behandling i Grønlandsudvalget siden førstebehandlingen i forsommeren viser også, at sagen ikke påkalder sig den store interesse. Af de få spørgsmål, der er stillet i udvalget, til hjemmestyreløven, har jeg alene stillet over halvdelen. Svarene har ikke gjort nogen ret meget klogere.

Jeg skal ikke ved denne lejlighed gentage VS' argumenter for at gå imod hjemmestyrelovforslaget og de øvrige lovforslag, som er et led i indførelsen af den planlagte hjemmestyreordning; dem har jeg udførligt redegjort for i min mindretalsudtalelse i hjemmestyrekommissionens betænkning og ved lovforslagenes førstebehandling i maj.

Jeg skal ganske kort gentage den vigtigste grund til, at VS agter at stemme imod hjemmestyrelovforslagene. Den ordning, der foreslås, er en ordning med imperialistiske træk. Det har ligget de danske medlemmer af hjemmestyrekommissionen – og måske ikke mindst statsministeren – meget på sinde at forhindre, at grønlænderne, om så blot i princippet, fik rådighed over ressourcerne i Grønlands undergrund. De foreliggende forslag til hjemmestyrelov og minelov sikrer den danske stats interesser i de mineralske ressourcer i Grønland.

Efter VS' opfattelse har den danske stat ikke nogen som helst adkomst til at betinge sig indflydelse på beslutninger om disse ressourcers udnyttelse eller andel i et eventuelt overskud ved deres udvinding. Jeg vil derfor spørge Grønlandsministeren: hvilken ret har den danske stat til Grønlands undergrund?

Er det Danmarks glørværdige fortid som kolonimagt, der giver denne ret, og hvis ikke, hvad er det så?

I hjemmestyreløven sikres den danske stats interesser inden for den såkaldte rigsenhed i det hele taget på enhver tænkelig måde; ingen skal misforstå, hvem der også i fremtiden er Big Brother. Den danske dominans i Grønland vil reelt blive nøjagtig lige så stor efter hjemmestyrets indførelse som i dag. Foruden de talrige andre måder, dette er sikret på, har hjemmestyrekommissionen med bind IV om de administrative konsekvenser af hjemmestyreordningen lagt op til så minimale ændringer i administrationen, at den danske dominans også herigennem vil blive sikret.

Da dette bind IV er kommet efter sidste behandling af sagen i maj i år, kunne der være grund til at gå lidt mere ind herpå, men dels er det trods alt underordnet i forhold til de principielle spørgsmål, som er indeholdt i bind I, dels har jeg lavet en lille mindretalsudtalelse i bind IV, som jeg kan henvise til. Derfor skal jeg nøjes med nogle ganske korte bemærkninger.

Hr. Søren B. Jørgensen gjorde et stort nummer ud af, at den administrative ordning, som er foreslået af kommissionen, netop kun er et forslag, og det er da udmærket. Men man må kalde mig Mads, hvis ikke kommissionens forslag reelt bliver ganske bindende. I den forbindelse synes jeg lige, det skal siges, at forslaget er udarbejdet af en embedsmandsgruppe, som alene har haft danskere som medlemmer, hvoraf en enkelt ganske vist er tilknyttet Grønlands landsråd. Denne sags behandling har således afspejlet det, man kunne kalde de dansk-grønlandske realiteter.

For at belyse omfanget af det planlagte hjemmestyre vil jeg lige fremdrage en enkelt ting, der kan siges at henligge under de administrative konsekvenser. Hjemmestyret vil i de kommende år komme til at disponere over godt 2 pct. af de planlagte anlægsudgifter. De resterende knap 98 pct. vil fortsat principielt høre under rigsmyndighedernes kompetence. Jeg gentager: hjemmestyret vil i de kommende år komme til at disponere over godt 2 pct. af de planlagte anlægsudgifter. Det siger lidt om rækkevidden af det kommende hjemmestyre.